

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการผลิตผักปลอดสารพิษ

กรณีศึกษา โครงการพัฒนาและขยายผลการผลิตผักปลอดสารพิษ

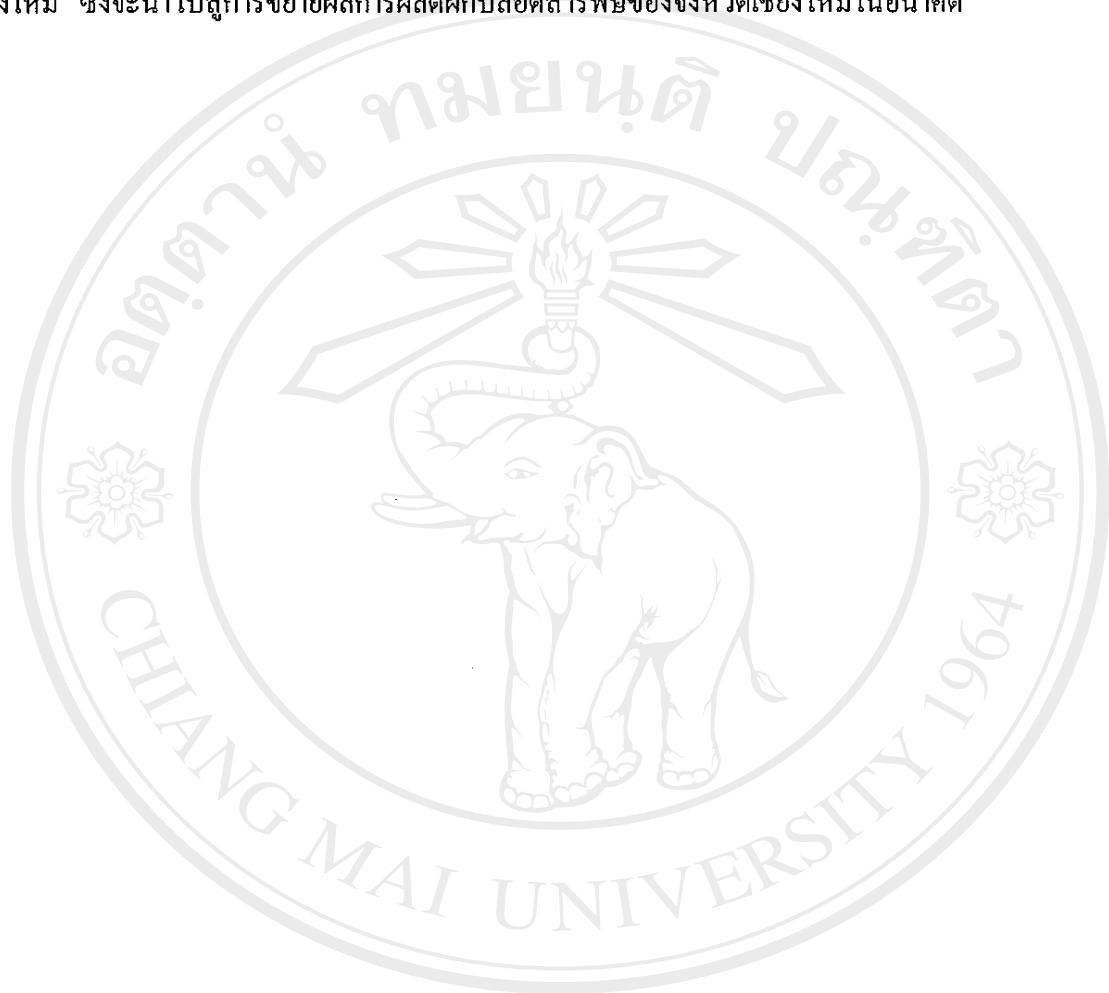
กลุ่มเกษตรกร อำเภอแม่วิม อำเภอแม่แตง อำเภอสันทราย และอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

งานวิจัยนี้ศึกษาความเป็นไปได้ด้านการผลิตผักปลอดสารพิษของโครงการพัฒนาและขยายผล การผลิตผักปลอดสารพิษ โดยศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร สถาบันวิจัยเกษตรเขตชลประทานได้ ทำการศึกษาการผลิตผักปลอดสารพิษ โดยไม่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ได้ประสบความสำเร็จ และในปี พ.ศ.2547-2549 ได้ดำเนินงานร่วมกับโครงการอาหารเชียงใหม่ปลอดภัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เชียงใหม่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดทำ โครงการพัฒนาและขยายผลการผลิตผักปลอดสารพิษนำความรู้เผยแพร่สู่เกษตรกร โดยวิธีการฝึกอบรมเชิง ปฏิบัติการ และได้เลือกพื้นที่เป้าหมายในเขต อำเภอแม่วิม อำเภอแม่แตง อำเภอสันทราย และอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ผลิตผักปลอดสารพิษพร้อมกับคัดเลือกเกษตรกรแกนนำจัดทำแปลงต้นแบบใน พื้นที่ของเกษตรกรสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ในระดับท้องถิ่น โดยมีนักวิชาการของโครงการฯ คอยให้ คำแนะนำ มีกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 6 กลุ่มมีสมาชิกจำนวน 56 ครัวเรือน มีพื้นที่การปลูกผักปลอด สารพิษจำนวน 56.2 ไร่ หลังจากโครงการฯ ดำเนินงานผ่านไปเป็นระยะเวลา 2 ปี ในปี 2550 ได้เข้า ทำการศึกษาผลการดำเนินงานของโครงการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา ความเป็นไปได้ในการผลิต ผักปลอดสารพิษเชิงการค้า ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาการผลิตผักปลอดสารพิษในพื้นที่ เป้าหมาย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา การวิเคราะห์วิถีการผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิต ผักปลอดสารพิษ และการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ผล

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทน และจุดคุ้มทุนของการผลิตผักปลอดสารพิษ จากการวิเคราะห์ พืชผัก 8 ชนิด ได้แก่ กระบี่ กวางตุ้ง สลัดใบ กระบี่ฮ่องกง บร็อคโคลี่ กะหล่ำปลี ปวยเล้ง และผักบุ้ง พบว่าผักกระบี่ฮ่องกงให้ผลกำไรเฉลี่ยสูงสุด 108,329 บาท ต่อไร่ จากการจำหน่ายปลีก กะหล่ำปลีให้กำไร เฉลี่ยสูงสุด 28,521 บาท ต่อไร่ จากการจำหน่ายส่ง และภาคผักกวางตุ้งให้กำไรเฉลี่ย บาทต่อไร่ต่ำสุดทั้ง จำหน่ายปลีกและส่ง และพบว่าต้นทุนการผลิตเฉลี่ยทั้งระบบ 7 บาท ต่อ กิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับราคา จำหน่ายส่งเฉลี่ย 15 บาท ต่อ กิโลกรัม และราคาจำหน่ายปลีกเฉลี่ย 29 บาท ต่อ กิโลกรัม สูงกว่าต้นทุนการ ผลิต ซึ่งชี้ให้เห็นถึงกำไรที่เกษตรกรได้รับไม่ว่าจะจำหน่ายปลีกหรือจำหน่ายส่ง

ผลการประเมินการดำเนินงานของโครงการฯ ด้านการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกร การ ผลิต ต้นทุนการผลิต การตลาด การสร้างรายได้ และการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกร พบว่า

ประสบผลสำเร็จ เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการผลิตผักปลอดสารพิษเชิงการค้าของเกษตรกรราย
ย่อย กรณีพื้นที่ศึกษา บ้านแม่แอน ตำบลห้วยทราย บ้านสะลงงใน ตำบลสะลงง อำเภอแมริม บ้านม่วงคำ
ตำบลอินทนิล บ้านแม่ใจ ตำบลบ้านเป้า บ้านซ่อแล ตำบลซ่อแล บ้านหนองไค้ ตำบลชีเหล็ก อำเภอแม่
แตง บ้านแม่แฝก ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย และ บ้านป่าซ่อยใต้ ตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การขยายผลการผลิตผักปลอดสารพิษของจังหวัดเชียงใหม่ในอนาคต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved